

Schooljaarplan 2017 - 2018

Inhoud

Inleiding

Schoolontwikkeling 2017-2018

Plan van aanpak

Evaluatie

Inleiding

In het schooljaar 2016 – 2017 heeft OBS Brunwerd, zoals alle basisscholen van Schoolbestuur Lauwers en Eems, een proces van zelfevaluatie doorlopen. Voor de zelfevaluatie hebben we de volgende documenten gehanteerd:

- Goed Onderwijs (praktijkboek Basisonderwijs Amsterdam);
- Zelfevaluatie (vliegwielen voor schoolontwikkeling, motor voor kwaliteitsbestendiging);
- Zelfevaluatie (praktische stappen voor de zelfevaluatie als onderdeel van de analyse Lauwers en Eems);
- Zelfevaluatie (format eerste score zelfevaluatie);
- Optimale opbrengsten, onderwijskundige factoren (domein 1) en condities (domein 2).

Aanvankelijk hebben we op basis van het proces van zelfevaluatie informatie verzameld, waardoor we ons bewust zijn geworden van een aantal zaken. Vervolgens heeft dit proces van bewustzijn geleid tot het maken van keuzes: keuzes gericht op onderwijsinhoud en keuzes gericht op onderwijsorganisatie. Tenslotte beschikken we over vier informatiebronnen, die we als bron hanteren voor het uitwerken van het schooljaarplan 2017-2018:

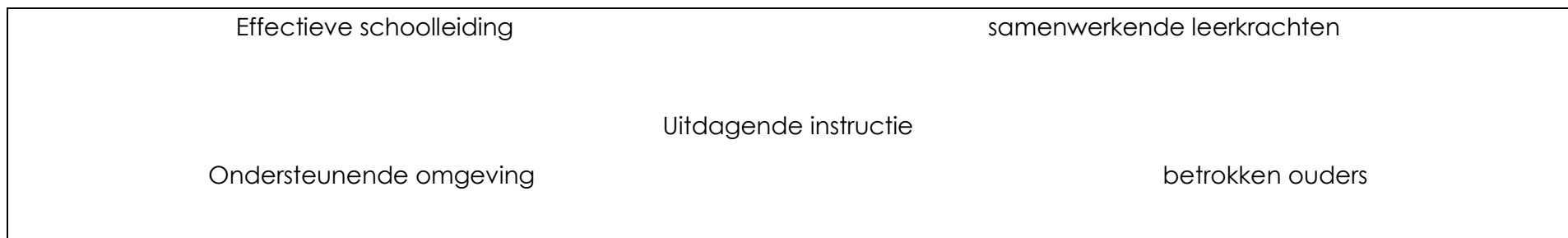
- Rapport van bevindingen kwaliteitsonderzoek OBS Brunwerd (8 oktober 2015);
- Tevredenheidsonderzoek (december 2016);
- Zelfevaluatie (december 2016/januari 2017);
- Plenaire vergadering (april 2017).

Schoolontwikkeling

Voor het schooljaar 2017 – 2018 wordt gekoerst op een nieuwe opzet van het schooljaarplan. Het schooljaarplan is gericht op het dagelijks werk: het pedagogisch en didactisch handelen van de leerkracht. Daarbij richten we ons op samenhang en verdieping. Samenhang biedt de leerkrachten betekenis in het dagelijks werk en verdieping biedt de leerkrachten zowel horizontale als verticale ontwikkeling. In het schooljaarplan ontwikkelen we samenhang door het afstemmen van drie basishoudingen:

- beleidsvoerend vermogen;
- verdiepende didactiek;
- onderzoekende houding.

De houdingen worden ontwikkeld op basis van onderwijskundig leiderschap (aansturen, coördineren en evalueren) en organisatorisch leiderschap (beheers en organisatie)

Informatiebronnen

De informatiebronnen, zoals eerder genoemd, zijn uitgangspunt om doelen vast te stellen voor het planmatig uitwerken van het schooljaarplan 2017 – 2018:

* bevindingen *kwaliteitsonderzoek* OBS Brunwerd:

Doel 1

Leerkrachten verschillen in de mate waarin ze er in slagen leerlingen uit te dagen om actief te leren . Aansprekende, **activerende werkvormen** kunnen daaraan bijdragen

Doel	De leerkracht	De leerlingen zijn actief betrokken	De leerkracht
Activerend onderwijs activerende directe instructie indicator 4 ¹ : 4.2 (scaffolding)-4.4 (duidelijkheid)-4.6 (activering)-4.8 (feedback) indicator 8: (betrokkenheid leerlingen) indicator 9, verantwoordelijkheid leerlingen voor organisatie en proces	4.1 maakt duidelijk hoe de les inhoudelijk aansluit bij voorgaande lessen 4.2 verduidelijkt de lesdoelen 4.3 maakt voor leerlingen de inhoudelijke opbouw van de les inzichtelijk	8.1 er is een goede individuele betrokkenheid van leerlingen bij de instructie	De leraar: 9.1 benut middelen die zelfstandig werken en leren mogelijk maken 9.2 biedt leerlingen een structuur om zelfstandig te werken 9.3 biedt leerlingen keuzemogelijkheden
	4.4 geeft duidelijke uitleg van de leerstof en opdrachten 4.5 maakt	8.2 leerlingen werken op betrokken wijze aan hun taak	9.4 stelt zich coachend op en helpt op aanvraag

¹ Kijkwijzer L&E

	passend gebruik van didactische hulpmiddelen 4.6 betreft alle leerlingen bij de les		9.5 leert leerlingen hun leerproces en leerresultaat zelfstandig evalueren 9.6 bevordert dat leerlingen samenwerken
	4.7 hanteert bij uitleg werkvormen die leerlingen activeren 4.8 geeft feedback aan leerlingen 4.9 gaat na of de lesdoelen bereikt zijn	8.3 leerlingen zijn actief gericht op leren	9.7 leert leerlingen op doelmatige wijze samenwerken 9.8 geeft leerlingen feedback op getoonde zelfstandigheid en kwaliteit samenwerken

Doel 2

De basis voor kwaliteitszorg is te smal. Het **systematisch volgen van vorderingen** is een voorwaarde voor een continue kwaliteitszorgsystematiek

Doel	Hoe
Verbeteren kwaliteit onderzoek en analyse², indicator 6 : systematisch volgen van vorderingen	6.3 analyseert waar leerlingen uitvallen en opvallen
	6.4 analyseert waarom leerlingen uitvallen en opvallen en reflecteert op eigen handelen
	6.5 plant en registreert interventies naar aanleiding van analyse en reflectie

* tevredenheidsonderzoek:

Doel 3

De interactie tussen leerkracht – ouders/ school – ouders/ leerkracht – leerling lijkt een spannend vraagstuk. De **ouderbetrokkenheid** laat een beneden gemiddelde score zien.

Doel	
Van informeren naar samenwerken	We willen ouders meer betrekken bij het onderwijs

Zelfevaluatie

* Doel 4

Een **uitdagende leeromgeving**, het inrichten van een rijke ondersteunende en uitdagende leeromgeving draagt bij aan het creëren van een stimulerend pedagogisch klimaat. Met de term leeromgeving bedoelen we een fysieke ruimte waarin de kinderen zich bevinden en de manier waarop deze ruimte is ingericht.

Doel	Het team
Uitdagende leeromgeving 1.5 kijkwijzer L&E: richt een leeromgeving in die uitdagend en rijk is	Zorgt dat de leeromgeving correspondeert met het leerstofaanbod dat in die periode dominant is zorgt voor ondersteunende en stimulerende materialen voor (methodisch) taalleesonderwijs zorgt voor ondersteunende en stimulerende materialen voor (methodisch) reken- en wiskundeonderwijs
	zorgt voor ondersteunende en stimulerende materialen voor verkennen van de wereld zorgt voor een taalleeromgeving die de taalontwikkeling van leerlingen stimuleert OB: zorgt voor hoeken en materialen die geletterdheid stimuleren

	maakt leerlingen nieuwsgierig en overtuigt hen van relevantie van leerinhouden zorgt voor adequate en stimulerende soft- en hardware de leeromgeving sluit aan bij de actualiteit van de groep OB: speel- en werkhoecken zijn thematisch ingericht en lokken spel uit.
Aansluiten bij de belevingswereld	Nader onderzoek belevingswereld, bevindingen vastleggen
	Bevindingen vertalen in aanbod en inrichting

Plenaire vergadering

* Doel 5 *onderzoeksvraag*

In de datamuurbespreking is aangegeven wij vooral op (begrijpend) lezen meer willen inzetten. De algemene tendens is dat leerlingen te weinig lezen, zowel op school als thuis. De vraag is of onze huidige methodes wel het beoogde effect sorteren. Wat kunnen de leerkrachten met de huidige methodes hierin doen. Welk aanbod (plan van aanpak) zijn nodig voor optimaal **technisch en begrijpend leesonderwijs**.

Van een beredeneerd aanbod voor begrijpend lezen naar een beredeneerd aanbod zonder de methode voor begrijpend lezen

Op OBS Brunwerd werken we met Taal actief 4, een methode die voldoet aan de kerndoelen een tot en met twaalf (dus inclusief de kerndoelen voor begrijpend lezen). Wat levert het onze school op als we de methode voor begrijpend lezen niet meer inzetten?

De belangrijkste voorwaarden om een goede begrijpend lezer te worden zijn:

- beschikken over een adequate woordenschat;
- vlot kunnen technisch lezen;
- het hebben van veel kennis van de wereld;
- beschikken over een goede werkhouding en motivatie;

- het hebben van toetsvaardigheid en denken in strategieën
- veel lezen;
- betrokken ouders.

De vraag 'wat levert het op als we begrijpend lezen niet meer inzetten?' leidt naar een nieuwe vraag: wat levert het niet inzetten van begrijpend lezen dan wel iets op? In plaats van kinderen te laten begrijpend lezen, kunnen we leren begrijpend te zoeken, te kijken en te luisteren. De eerste vraag die kinderen zich moeten stellen is: 'wat wil ik weten?' In plaats van lessen begrijpend lezen aan te bieden, zetten we in op lessen informatieverwerking.

De scholen van Lauwers en Eems hanteren het praktijkboek goed Onderwijs in combinatie met een observatie- instrument (versie november 2014 KPO).

Dit instrument omvat negen indicatoren* om te komen tot goed onderwijs:

01. Pedagogisch handelen (omgang met elkaar): ondersteuning, veiligheid, uitdaging
02. Effectief benutten van onderwijstijd
03. Taakgerichte sfeer
04. Activerende directe instructie: inhoudelijke helderheid en structuur, feedback en activering
05. Strategieën voor denken en leren
06. Systematisch volgen van vorderingen
07. Afstemming instructie en verwerking
08. Leerlingen zijn actief betrokken
09. Verantwoordelijkheid van leerlingen voor organisatie en proces

* alle indicatoren gaan over het gedrag van leerkrachten. Uitzondering daarop is indicator 8; die gaat over leerlingen en kan worden gebruikt als controlemiddel. Komt datgene wat de leerkracht doet binnen bij de leerlingen

* De indicatoren zijn gebaseerd op het waarderingskader van de inspectie, op de wet BIO, de competenties van het schoolleiderregister en de code goed bestuur

Plan van aanpak; wat pakken we met team aan in het schooljaar 2018-2019? Technisch en begrijpend lezen

	September-januari	januari- juli
Aanbod (wat gaan we als kennis met elkaar ophalen)	<p>Doorgaande lijn leesonderwijs/aanbod</p> <ul style="list-style-type: none"> *fonemisch bewustzijn groep 1-2 - aanbod op lezen uitbreiden * veilig leren lezen groep 3 - werken met vll volgens methode * voortgezet technisch lezen groep 4-8 - aanpassen werken met methode etafette * begrijpend lezen/informatieverwerking groep 6-8 - groepsdoorbekend werken met nieuwsbegrip - leerkrachten stemmen keuzes opdrachten af - aanschaf materialen leerplein afgestemd op methodes 	<ul style="list-style-type: none"> *Woordenschat - we werken aan optimale woordenschat *Technische leesvaardigheid - we werken aan voldoende leesvaardigheid van de leerlingen *Kennis van de wereld - we werken aan een rijke leeromgeving , waar lln.veel kennis van de wered opdoen *Werkhouding leerlingen - we zetten in op de motivatie van leerlingen: autonomie, competentie en relatie *Leerlingen zijn goed voorbereid op toetsen - we bieden m.n. bij begrijpend lezen ondersteunende materialen aan * Leerlingen lezen op school - lezen in groepjes - onderhoud schoolbibliotheek *Ouders betrekken bij onderwijs -we zetten ouders in bij de ontwikkeling van de bibliotheek - we zetten ouders in bij de begeleiding van leesgroepjes
Didactiek (hoe ziet dat er in de praktijk uit in leerkrachtengedrag)	<ul style="list-style-type: none"> * 4.8 geeft feedback aan de leerlingen * 9.4 stelt zich coachend op en helpt op aanvraag *9.5 leert leerlingen hun proces en leerresultaat zelfstandig evalueren 	<ul style="list-style-type: none"> *1.5 richt een leeromgeving in die uitdagend en rijk is * 5.4 stimuleert reflectie door middel van interactieve instructie en werkvormen

		*5.5 stimuleert het hanteren van controle activiteiten *5.6 bevordert het toepassen van het geleerde
Differentiatie (wie; hoe gaat dat voor individuele leerkrachten of in bouwen en wat geeft dat als vervolgstappen)	* 6.4 analyseert waar leerlingen uitvallen en opvallen * 6.5 plant en registreert interventies naar aanleiding van analyse en reflectie	* 7.3 stemt instructie af op kennis over hoe leerlingen leren (en wat leerlingen weten)

Waar werken we ook aan in 2017 - 2018?

Onderwerp	Doel	begroting	Stappen	eigenaar	Evaluatie en borging
10 puntenlijst De top 10 naar aanleiding van de inventarisatie werkdruk	wat willen we anders en wat kan relatief eenvoudig eenvoudig veranderd worden?		<ol style="list-style-type: none"> 1. Vertrouwen in de leerkracht als professional staat met stip op de eerste plaats 2. Efficiënter werken, de administratieve dubbellast eraf. Voorstel: <ul style="list-style-type: none"> - PDGO niet meer; - Groepsplannen anders; compacter, concreet en werkbaar; - analyseren van toetsen, we zijn driedubbel bezig; - rapporten kunnen 'zachter', strenge normering; 3. vergaderingen anders. Voorstel: <ul style="list-style-type: none"> - tijdslimiet; - meer doorpakken/beslissingen nemen. <p>Vooraf aangeven wat een bespreekpunt of hamerstuk is;</p> <ul style="list-style-type: none"> - weekplanning bespreken. Wat kan anders? Bijvoorbeeld geen doelen stellen. Dit wordt immers overgenomen uit de methods: 5. actie van boven, directeur doorpakken; 6. tijdbewaking 7. groep 	Team	Vergadering

			8, andere cyclus. Rapporten en adviesgesprekken niet meer in dezelfde weken. Geen tweede rapport mee (mosterd na de maaltijd). Geen GP's meer voor de laatste paar maanden, geen objectieve toetsen meer om te meten.														
(niet)method gebonden toetsen	Analyse en plan van aanpak van de toetsresultaten per toets		Geen groepsplannen schrijven, maar directe analyse en plan van aanpak per lln. per toets(blok)	team													
teamscholing	Motiveren in het primaire onderwijs		In school willen we vanuit leerkrachtgedrag werken 3 basisbehoeften: autonomie, competentie en relatie <table border="1" data-bbox="913 619 1637 1086"> <thead> <tr> <th>basisbehoefte</th> <th>Kern voor lln.</th> <th>Bij niet vervullen</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Autonomie</td> <td>Invloed kunnen uitoefenen op eigen leerproces</td> <td>Gevoel van dwang, verplichting</td> </tr> <tr> <td>Relatie</td> <td>Zich gewaardeerd en gerespecteerd voelen</td> <td>Gevoel van eenzaamheid, uitsluiting, niet aardig gevonden worden</td> </tr> <tr> <td>competentie</td> <td>Vertrouwen in eigen kunnen</td> <td>Gevoel van mislukking, tekortschieten, verveling</td> </tr> </tbody> </table>	basisbehoefte	Kern voor lln.	Bij niet vervullen	Autonomie	Invloed kunnen uitoefenen op eigen leerproces	Gevoel van dwang, verplichting	Relatie	Zich gewaardeerd en gerespecteerd voelen	Gevoel van eenzaamheid, uitsluiting, niet aardig gevonden worden	competentie	Vertrouwen in eigen kunnen	Gevoel van mislukking, tekortschieten, verveling	team	
basisbehoefte	Kern voor lln.	Bij niet vervullen															
Autonomie	Invloed kunnen uitoefenen op eigen leerproces	Gevoel van dwang, verplichting															
Relatie	Zich gewaardeerd en gerespecteerd voelen	Gevoel van eenzaamheid, uitsluiting, niet aardig gevonden worden															
competentie	Vertrouwen in eigen kunnen	Gevoel van mislukking, tekortschieten, verveling															
Nieuwe School Uithuizen/Kindcentrum Uithuizen	Drie scholen met behoud van eigen identiteit in een schoolgebouw		<ul style="list-style-type: none"> - Afstemmen interieur plannen - Afstemmen verhuizing - Verdere ontwikkeling Kindcentrum Uithuizen 	Directies Teams	Schooljaar 2017-2018												

Vreedzame school	Borging vreedzame school		- Het uitdragen van de uitgangspunten van de vreedzame school - Certificering vreedzame school	team	Schooljaar 2017-2018
B-fit school	Het uitvoeren van het B-Fit programma		Het lopende traject uitvoeren volgens uitgangspunten en zelf blijven ontwikkelen	team	Tussen evaluatie in december. Eind evaluatie in januari
cultuurplan	Aanpassen van het plan. In het nieuwe schooljaar werken met het plan		Voorstel maken , bespreken met team en aanpassen	directeur	Einde schooljaar
Gesprekkencyclus	Uitvoeren de wettelijk verplichte gesprekken		Aan de hand van o.a. de observaties wordt er input vergaard voor de functionerings- en beoordelingsgesprekken		Gehele schooljaar

Evaluatie

We hebben de volgende doelen gesteld, aan het einde van het schooljaar 2017-2018:

1. Is de vakinhoudelijke kennis van de leraren vergroot.
2. Is de didactische kennis van de leraren vergroot.
3. Is didactische vaardigheid vergroot.
4. Is het aanbod lezen aantrekkelijk en uitdagend en sluit aan bij de belevingswereld van de leerlingen.
5. Is het plezier van de leerlingen in de lessen verhoogd.
6. Is de motivatie van de leerlingen in de lessen verhoogd.
7. Zijn de resultaten voldoende.

We willen dat:

1. Alle leerkrachten actief hebben deelgenomen aan het ontwikkeldoel door zich te verdiepen in vakinhoud en didactiek.
2. Alle leerkrachten een bijdrage leveren door inbreng ideeën en ontwikkelingen.
3. Alle leerkrachten zich inzetten om het niveau van de didactische vaardigheden te verhogen door middel van kennis van vakinhoud en didactiek, klassenbezoeken, ontvangen en geven van feedback .

Streefdoel: alle leraren scoren op het observatie-instrument een voldoende, met name indicator 4 (activerende directe instructie), indicator 5 (strategieën voor denken en leren), indicator 6 (systematisch volgen van vorderingen) indicator 7 (afstemming instructie en verwerking), indicator 8: (betrokkenheid leerlingen), indicator 9 (verantwoordelijkheid leerlingen voor organisatie en proces).